

Šéfredaktor
Juraj Baláž 2.E

Redaktori
Samuel Kočár 4.E,
Michal Kolenič 3.E,
Jaroslav Hoško 3.E
Patrik Hrnčiarik 4.E,
Dominik Šumichrast 4.A

Grafická úprava
Juraj Baláž 2.E

Kreslené ilustrácie
Dominik Šumichrast 4.A

Jazykový korektor
Mgr. Tomáš Pupák

Dátum uzávierky
10.12 2015

Stretnú sa dvaja dedkovia a jeden hovorí:
„Človeče, Ferenc, ja mám hrozné problémy so spaním, nie a nie zaspáť.“
„Tak to rob ako ja. Ja počítam do troch a potom už zaspím.“
„Fakt? Len do troch?“
„No, niekedy aj do pol štvrtej...“

V drogérii:
„Prosím si dva balíky prezervatívov.“
„Chcete k tomu aj igelitku?“
„No, hm, netreba, až taká škaredá nie je.“

... a úspešný rok 2016!

Vám praje redakčná rada STEM-u

Stem

Strojárstvo - TIS - Elektrotechnika - Mechatronika

Číslo : 1
CENA : 0.3€

Ročník : 12
ŠKOLSKÝ ROK : 2015/16

ZÁMOČNÍCKA DIELŇA V NOVOM ŠATE • 2 INTERVIEW • PÚTAVÉ STORIES • GEOCACHING

Obsah

NA ÚVOD

Editoriál 2

ŠKOLSKÝ SVET

Držíme krok s dnešnou modernou dobou

Zámočnicka dielňa v novom šate 3

Čo nového na mechatronike? 5

Think Blue 7

Tešíme sa na nové ihrisko 8

Pracujeme v krajšom a bezpečnejšom prostredí 10

Opäť do sveta profesionálnej žurnalistiky 11

Na slovičko s ... 13

Aj tak sme stále strojárí! 15

Ako vidieť školu novými očami 17

ZAÚJÍMAVOSTI

Do sveta za zábavou a poznáním 19

Viete, čo je skauting? 22

Geocaching 25

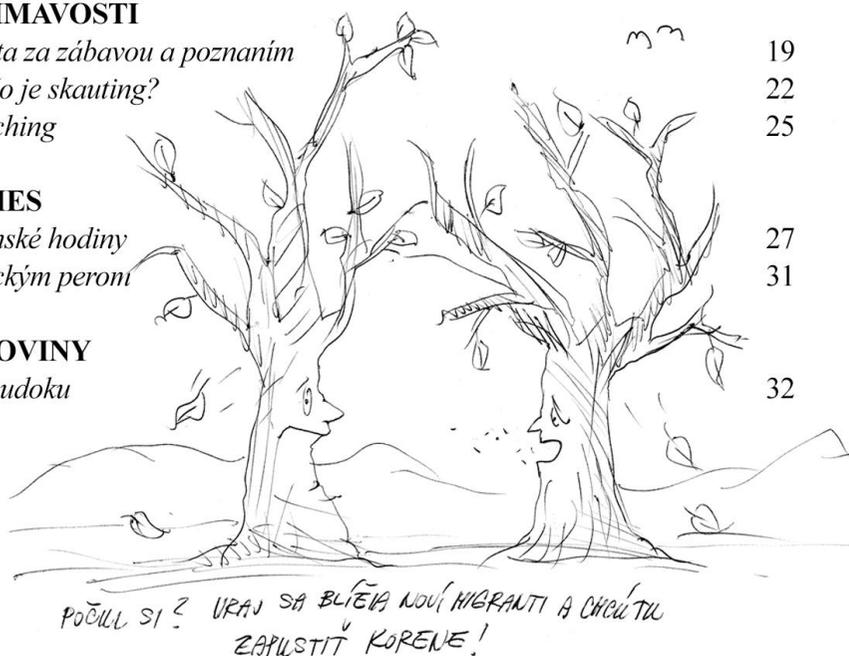
STORIES

Kuchynské hodiny 27

Umeleckým perom 31

SMEJOVINY

Vtipy, sudoku 32

Editoriál

Milí čitatelia!

Čas ubieha rýchlo a nové vydanie časopisu STEM je na svete. Na prelome školského roka 2015/2016 sa udialo mnoho zmien, zážitkov a dúfam, že aj úspechov v prospechu. Opäť medzi nami vítame nových prvákov, samozrejme aj formou imatrikulácií. Štvrtáci pozývali učiteľov na stužkové slávnosti, ktoré sú významnou slávnostnou udalosťou pred neľahkou skúškou – Maturitou a neskôr vstupom do brán dospelosti.

12. ročník časopisu prináša nielen zmenu po grafickej stránke, ale udiali sa aj zmeny v redakčnej rade. Miesta šéfredaktora som sa ujal s plným nasadením a dúfam, že Vám sprostredkujem príjemné zážitky pri čítaní. Aj preto by som chcel osloviť každého, kto má zaujímavú skúsenosť, zručnosť, či hlavu plnú pútavých príbehov, aby neváhal a pridal sa k nám. Radi ho privítame. V tomto čísle Vám opäť prinesieme rôzne rubriky, pútavé príbehy či zaujímavosti nielen z prostredia školy.

Prichádzajú chladné mesiace a Priemyslovka sa prezliekla do nového šatu – novými plastovými oknami. Priniesli nielen teplo a príjemnú atmosféru do učební a kabinetov, ale skráslili aj historickú fasádu celej budovy.

Či už sa nachádzate v priestoroch našej školy alebo nie, pohodlne sa usadte, pustite si príjemnú hudbu a naladte sa príjemnou náladou pri čítaní ďalších strán STEMu.

Juraj Baláž, 2.E

Zámočnická dielňa v novom šate

Deň 27.10.2015 sa stal významným medzníkom v živote našej školy. V poobedných hodinách k nám zavítal bývalý minister školstva a súčasný predseda parlamentu Ing. Peter Pellegrini, aby slávnostne otvoril vnovorenú zámočnickú dielňu.

Práce, súvisiace s jej rekonštrukciou, začali už počas letných prázdnin. Za pomoci viacerých sponzorov sa podarilo riaditeľovi našej školy Ing. Pavlovi Bagtinovi zohnať potrebné finančné prostriedky, náradie a stroje, ktoré sa stali súčasťou vybavenia dielne a tvoria nevyhnutnú podmienku kvalitného praktického vyučovania. Ide napríklad o nové stolové vŕtačky, nové skrinky na náradie a nové pracovné stoly, z ktorých každý obsahuje nový zverák a sadu náradia: rysovaciú ihlu, kladivo,

rôzne druhy pílníkov, píľku na kov atď. Naši žiaci tak môžu pracovať v podmienkach, ktoré plne zodpovedajú požiadavkám modernej priemyselnej praxe, čo značne skvalitní úroveň výučby a poskytne im možnosti na ďalší rozvoj ich praktických zručností v oblasti zámočnických a montážnych činností. Dielňa bola tiež nanovo vymaľovaná, bola v nej vymenená podlaha a nainštalované nové osvetlenie. Suma, potrebná na rekonštrukciu, predstavovala hodnotu približne 40 000 eur.

Na zvedavé otázky zástupcov rôznych médií odpovedal riaditeľ školy Ing. Pavol Bagin

Okolo 14:45 hod. pán Pellegrini v sprievode Ing. Pavla Bagina slávnostne prestrihol stužku a uviedol tak vnovorenú dielňu do života. Vyslovil potom slová uznania, v ktorých vyzdvihol úroveň praktického vyučovania na našej škole. Zdôraznil, že dnešným mladým ľuďom chýbajú návyky súvisiace s praktickými zručnosťami, nevyhnutnými v priemyselnej praxi, spomenul aj negatívny dopad učebných osnov na základných školách, z ktorých bolo vylúčené pracovné vyučovanie. Práve na tomto predmete sa deti učili rôznym manuálnym činnostiam, pracovať s náradím a pod. V súvislosti s tým pán Pellegrini vyzdvihol cestu, po ktorej kráča naša škola, t.j. cestu spojenú s výučbou potrebných praktických činností, s ovládaním pracovného náradia a prístrojov, používaných v súčasnom priemysle. Bac. Jozef Bagin, vyučujúci v dielni, potom odpovedal na otázku predsedu parlamentu a zoznámil ho s činnosťami, ktoré sa tam žiaci učujú.

Riaditeľ školy Ing. Pavol Bagin poďakoval všetkým tým, ktorí sa formou sponzorskej pomoci zaslúžili o rekonštrukciu dielne.

Predseda parlamentu Ing. Peter Pellegrini slávnostne otvoril zrekonštruovanú zámočnickú dielňu.

Sú to:

Ing. Imrich Molnár, MIV STAV, s.r.o. Dubnica nad Váhom, Ing. Ladislav Ďurana, Drevoprogres, s.r.o. Ilava, Ing. Milan Topoli, TVS, a.s., Stanislav Kvasnica, AGI, s.r.o. Trenčín, Ing. Juraj Resek, ZVS – ENCO, a.s. Dubnica nad Váhom, Slavomír Hrnčiarik, SVH, s.r.o. Kameničany, Doc. Ing. Jozef Buday CSc., EVPU Nová Dubnica, Ing. Miroslav Hajský, Mestečko.

Potom sa všetci prítomní presunuli do priestorov mechatroniky, kde bola pánovi Pellegrinimu predstavená, okrem iného, nová učebňa, kde sa žiaci učia programovať PLC systémy.

Potom sa všetci prítomní presunuli do priestorov mechatroniky, kde bola pánovi Pellegrinimu predstavená, okrem iného, nová učebňa, kde sa žiaci učia programovať PLC systémy. Ing. Alexander Hruboš a Ing. Milan Podoba oboznámili predsedu parlamentu s novými učebnými pomôckami, ktoré slúžia na efektívne vyučovanie mechatroniky.

Na záver pán Pellegrini vysoko ocenil úsilie vedenia školy, nasmerované k modernizácii odborných učební a skvalitňovaniu výučby odborných predmetov a zaželel všetkým prítomným veľa úspechov v ďalšej činnosti.

☑ Text: Mgr. Tomáš Pupák

📷 Foto: Ing. Martin Šmihál

5 Čo nového na mechatronike?

V novom školskom roku 2015/2016 bola otvorená aj moderná učebňa určená na vyučovanie programovania PLC systémov. Myšlienka na jej zriadenie vznikala v marci roku 2015 a práce začali na prelome mesiacov máj, jún.

Hlavná iniciatíva na vytvorenie učebne, kde študenti môžu pracovať s modernými systémami využívanými v technickej praxi, pochádza od Ing. Pavla Bagina a Ing. Milana Podobu. Sú v nej laboratórne stoly kompletne vybavené výpočtovou technikou (novými notebookmi)

a presnými diagnostickými prístrojmi: termokamerou, vibrometrom a pyrometrom v celkovej hodnote cca 10000€.

Programovateľné logické automaty v skratke PLC sa využívajú na riešenie komplexných úloh riadenia výrobných procesov a zariadení v automatizácii a taktiež v ďalších odvetviach, kde naprogramované systémy pracujú samočinne a človek do ich činnosti nezasahuje, len činnosť PLC kontroluje. V novej učebni je zriadených osem pracovísk vybavených PLC systémami od spoločností Schneider Electric a Siemens, konkrétne programovateľné relé SR1 B121BD od spoločnosti Schneider Electric, Siemens LOGO, Siemens SIMATIC S7-200, S7-1200. PLC boli dodané spoločnosťou Siemens ako protihodnota úspešnej účasti študentov našej školy na súťaži SYGA, organizovanej každoročne spoločnosťou Siemens. Pri jednotlivých pracoviskách je spolu

10 notebookov od spoločnosti Lenovo, na ktorých študenti v programoch Zelio-Soft a Step7 môžu vytvárať programy pre PLC systémy, napríklad pomocou kontaktovej logiky. Vypracovaním praktických zadaní získajú študenti štvrtých ročníkov v odboroch mechatronika a elektrotechnika základné zručnosti pre riešenie úloh z praxe.

V budúcnosti môžu využiť takto nadobudnuté skúsenosti vo svojej budúcej práci a uplatniť sa ako programátori PLC systémov.

☑ Text: Jozef Zverbík 4.B

📷 Foto: Jozef Zverbík 4.B

Projekt Think Blue na našej škole

„Moderný životný priestor je globálny a súčasne lokálny. Je elektronický, ale dá sa uchopiť. Je mestský, ale zároveň prirodzený. Je “my” a súčasne “ja”. Formuje sa predovšetkým neustálym vývojom a zmenou a to si vyžaduje dobrú orientáciu. Jej základom je dobré vzdelanie. Vzdelanie sprevádza ľudí počas celého života, tým, že sa učia, ďalej vzdelávajú, rozširujú si svoj horizont, zbierajú rozličné skúsenosti. Nadácia podporuje inovatívne vzdelávacie projekty a svoj dôraz kladie na vzdelávanie mladých ľudí.“

- Nadácia VW Slovakia

Spoločnosť Nadácia Volkswagen Slovakia svojou aktivitou prostredníctvom spoločných projektov podporila modernizáciu technického vybavenia laboratória na Strednej priemyselnej škole v Dubnici nad Váhom. Vďaka finančnej čiastke 1000€ z nadácie bolo možné zakúpiť vybrané moderné zariadenia.

☑ Text: Ing. Martin Šmihál

📷 Foto: Ing. Martin Šmihál

Ďakujeme!

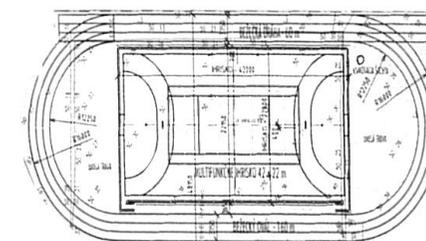

Tešíme sa na nové Ihrisko

Určite si väčšina z vás všimla, že sa v školskom areáli niečo deje, čomu nasvedčuje čulý stavebný ruch v priestoroch medzi školou a bývalým internátom.

Nie je to žiadna novinka, aj naša škola sa snaží ísť s dobou a skvalitňovať podmienky výučby. Po kamerových systémoch, dataprojektoroch, kvalitnom ozvučení každej triedy, tabletoch, či dokonca nových plastových oknách prišiel čas aj na nové multifunkčné ihrisko, s ktorým sa čoskoro bude môcť naša škola pýšiť.

Prvotná myšlienka a vízia multifunkčného ihriska medzi bývalou internátnou budovou a budovou školy na asfaltovej ploche sa zrodila v predstavách pána profesora PaedDr. Pavla Trst'ana pri príležitosti 60. výročia našej školy v roku 2008. Pánovi riaditeľovi Ing. Pavlovi Baginovi sa myšlienka multifunkčného ihriska veľmi zapáčila a vybavil z Trenčianskeho samosprávneho kraja (TSK) finančné prostriedky potrebné na jeho realizáciu. Finančná podpora z TSK, to bol len začiatok dlhej cesty.

Bolo potrebné podať žiadosť o stavebné povolenie na mesto Dubnica nad Váhom a Okresný úrad Ilava, odbor životného prostredia, osloviť a dostať kladné vyjadrenie všetkých kompetentných orgánov. V prázdninovom období, v júli 2015, sa uskutočnil výrub stromov. Obdobie prázdnin sa nedalo aktívne využiť na začatie výstavby, nakoľko až do septembra 2015 sa čakalo na kladné stanoviská príslušných úradov a stavebné povolenia od mesta Dubnica nad Váhom a Okresného úradu v Ilave.

Prvé návrhy od rôznych architektov nevyhovovali náročným požiadavkám. Návrh súčasného ihriska vypracoval pán Ing. Pavol Hrdý a po dohode s realizátorom stavby, firmou M-CUP, vybudujú pieskové doskočisko, ktoré pôvodne v pláne nebolo.

Stavebné a výkopové práce začali v polovici októbra a pokiaľ to klimatické podmienky dovoľia, ihrisko by malo byť hotové koncom kalendárneho roka 2015. V prípade nepriaznivého počasia a nedokončenia stavby v stanovenom termíne budú stavebné práce obnovené za priaznivých klimatických podmienok.

Ako už samotný názov ihriska napovedá, bude to multifunkčné ihrisko, a tak bude obsahovať niekoľko plôch určených na rôzne športové aktivity. Po okraji bude atletický ovál pozostávajúci z troch dráh o celkovej dĺžke 160 m a rovinkou dlhou 70 m. Uprostred sa bude nachádzať ihrisko určené na malý futbal, hádzanú, volejbal

a tenis. Vedľa, mimo atletického oválu, bude ešte jedno basketbalové ihrisko. Celá plocha bude pokrytá bezpečnou protišmykovou gumovou hmotou.

Výstavba nového multifunkčného ihriska výrazne skvalitní výučbu telesnej a športovej výchovy na našej škole a verím, že žiaci sa budú s chuťou a nadšením venovať rôznym športovým činnostiam.

☑ Text: Samuel Kočár, 4.E

📷 Foto: Ing. Martin Šmihál

Na návrhu nového športového ihriska sa za našu školu podieľal PaedDr. Pavol Trstán

Pracujeme v krajšom a bezpečnejšom prostredí

Určite ste si, milí čitatelia, všimli, že počas letných prázdnin sa vzhľad našej školy nápadne zmenil. Áno, mám na mysli dlho očakávanú a veľmi potrebnú výmenu okien. Jej prvá etapa prebehla v júli a auguste a v blízkej budúcnosti dôjde, v rámci druhej etapy, k dokončeniu výmeny okien na celej škole.

Prostredie, v ktorom všetci trávime denne kopec času, sa tak stalo krajším a bezpečnejším miestom. Pekná a optimistická biela farba, čisté sklo a funkčné žalúzie, to všetko príjemne spestruje prostredie tried a kabinetov.

Ale pozor!! Aj keď sa zdá, že tieto okná sú menej náchylné k pokazeniu, ako tie staré, a ľahšie sa s nimi manipuluje, neznamená to, že sa nedajú poškodiť. Nedáte pozor a môžu sa objednávať nové žalúzie alebo nové sklo! Verím, že vydržia určite niekoľko (snáď) desaťročí a študenti budú pri manipulácii s nimi opatrní. Slúžia predsa nám všetkým, tak si to vážme a doprajme to aj tým, čo prídu po nás.

☑ Text: Tomáš Pecko, 4.A

📷 Foto: Juraj Baláž, 2.E

Opäť do sveta profesionálnej žurnalistiky

Začalo to chladným jarným ránom, toho dňa som vstal skôr ako inokedy. Prečo? Pretože sa konala vo Zvolene súťaž, na ktorej sa stretli tie najlepšie školské časopisy zo stredných a vysokých škôl z celého Slovenska, aby si zmerali sily. Tohto podujatia sme sa zúčastnili aj my, veď predsa nechať si ujsť niečo také by bolo opovrhnutie našim STEM-om! Preto sme sa ja a môj spolužiak, tiež redaktor nášho časopisu Patrik, a pán učiteľ Mgr. Tomáš Pupák vydali na cestu do Zvolena.

Jazda autobusom, to bol nekonečný čas na sedačke, málo miesta, chvíľkami neskutočný nával tepla, inokedy zas neskutočná zima, ale nejako sme to pretrpeli a dokonca sa nám aj podarilo párkrát zaspať. Po príchode na hlavnú zvolenskú autobusovú stanicu sme sa potešili, že si konečne natiahneme nohy a uľaví sa nám po vykonaní potreby.

Od stanice sme sa pomalým, ale istým tempom presunuli na miesto, kde sme mali byť ubytovaní, a to na jeden internát, ktorý bol fakt v kvalitnom a peknom

stave, čo nás potešilo. Po prekročení prahu internátu sme hneď zbadali niekoľko vcelku pekných a zlatých dievčat, no kto by sa nepotešil. Po ubytovaní sme sa šli naobedovať do internátnej jedálne.

Okolo 13:00 hod. sme sa presunuli do Krajskej knižnice Ľudovíta Štúra vo Zvolene. Moc knižníc som síce nepobehal, nanajvýš tak jednu, ale táto bola naozaj krásna. V diskusii odpovedal na naše otázky momentálny minister školstva Juraj Draxler. Ako známa tvár z televízie Markíza sa, už tradične, objavil moderátor Patrik Herman. Svojím skvelým humorom zaujal určite všetkých prítomných v sále, bez neho by to naozaj nebolo ono.

Ďalšie dve hodiny sme strávili so šéfredaktorom časopisu OBRANA pánom Pavlom Vitkom. Veľmi sme boli zvedaví na to, čo na náš časopis povie, vraj je veľmi nekompromisný, a po minulé roky sa na nás znášala väčšinou kritika z jeho strany. Chvíľka napätia a áno, na rade sme my - STEM!! Na prekvapenie nás prvýkrát pochválil za kvalitne zvládnuté upravenie textu a pekné umiestnenie ilustrácií a obrázkov. Spokojne sme si vydýchli, že sa nemusíme za našu prácu hanbiť.

Nakoniec prišiel špeciálny hosť, a to momentálny generálny riaditeľ televízie Markíza Matthias Settele, ktorému by som nerozumel ani prd.

Nakoľko je pôvodom Rakúšan, vie len anglicky a nemecky, ale vďaka jeho sympatickej tlmočnici a hovorkyni TV Markíza Tatiane Tóthovej sme mali presný prehľad

o jeho odpovediach. Počas tejto besedy sme už vedeli, že čoskoro sa blíži koniec prvého dňa, a to znamená, že sa pôjdeme najesť. Áááno, pizza a chladené pivo, to bolo to, na čo sme mysleli ku koncu najviac. Chvalabohu to netrvalo dlho a pobrali sme sa do tej dlho očakávanej pizzérie, kde sme sa poriadne najedli. Najedení a zároveň už aj unavení po celom dni sme sa nakoniec vykašľali na dievčatá a išli si spolu s učiteľom na internát.

Ráno sme sa zobudili okolo 7:00 hod. a ponáhľali sa na raňajky, odkiaľ sme sa následne presunuli k nášmu poslednému porotcovi pánovi Lukášovi Dikovi. Je to skutočný odborník na publicistiku, veď vykonáva funkciu riaditeľa spravodajstva, športu a publicistiky v STV, dnes už RTVS. Jeho pokojný, ale zato profesionálny prejav bol pre nás zdrojom novej inšpirácie.

Nakoniec nasledovalo vyhodnotenie. Cenu sme síce nezískali, ale ako sa hovorí: „Nie je dôležité vyhrať, ale zúčastniť sa.“ V každom prípade sme odchádzali obohatení o nové nápady. Dúfame, že ich v budúcich číslach dokážeme pretaviť aj do našej priemyslováckej novinárčiny.

Potom sme doslova utekali na stanicu, aby sme stihli autobus. Mali sme namále, ale chvalabohu sa nám to podarilo.

☑ Text: Samuell 4.E, Patrik Hrnčiarik 4.E

📷 Foto: Samuell 4.E, Patrik Hrnčiarik 4.E

Na slovíčko S ...

Milí čitatelia,

opäť Vás vítame v pravidelnej rubrike, venovanej novým členom nášho pedagogického zboru. V nej Vám predstavíme pani učiteľku Mgr. Zuzanu Ondrejkovú, ktorá prišla na našu školu iba nedávno. Chcela byť vždy učiteľkou? Čo pre ňu táto práca znamená? Toto a omnoho viac Vám o sebe prezradí v nasledujúcom interview.

Premýšľali ste nad povolaním učiteľky už počas štúdia na strednej škole?

Premýšľala som nad ním až v poslednom ročníku strednej školy. Chcela som študovať hlavne francúzštinu a učiteľstvo bolo najdostupnejšou formou, akou ju študovať.

Skúste predstaviť žiakom, ktorých neučíte, predmety, ktorým sa venujete a prezradte, čím Vás zaujali.

Mojou vášňou je francúzština, ktorej som venovala väčšinu môjho štúdia aj času po škole. Začala som sa jej venovať už na základnej škole a mala som naozaj šťastie na učiteľky, ktoré ma ju učili. A dejepis sa k tomu nejako priplietol, už ani neviem ako.

Ako sa Vám páči každodenná práca so študentmi, čo vám najviac vadí počas hodín?

Je to náročná práca, zaujať také množstvo ľudí, a nie vždy sa to podarí. Takže každý deň je výzva. Počas hodín mi asi najviac vadí to, keď si študenti vytiahnu desiatu. To, že sa bavia, chápem, tiež sa mi to stávalo na strednej.

Aké iné zamestnanie by ste si vedeli predstaviť vykonávať?

Pracovať možno v nejakom centre na pomoc deťom, prípadne založenie nejakého centra voľného času, aby sa deti len tak bezcieľne nepotulovali po vonku, ale aby sa venovali záujmovým činnostiam a rozvíjali svoj talent. Veľmi ma mrzí, keď vidím, ako sa decká málo venujú športu a podobným aktivitám.

Čomu sa venujete mimo školského času, aké sú vaše hobby?

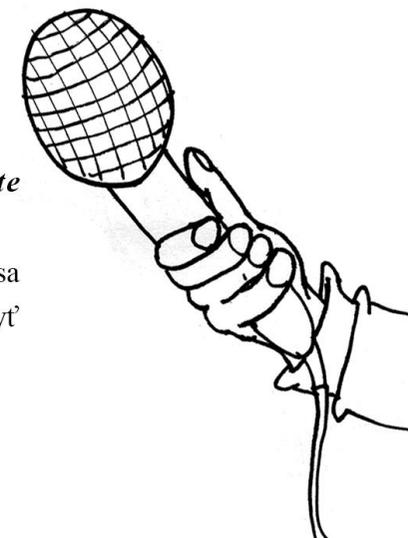
Športujem, samozrejme. Taktiež si rada prečítam dobrú knihu a stretávam sa s priateľmi, ako každý bežný človek.

Čo by ste zlepšili na našej škole? (okrem študentov)

Zatiaľ som si nevšimla nič, čo by som chcela zmeniť. Možno len niekedy tú vašu teplákovú módu.

Existuje nejaká myšlienka, rada, ktorú by ste odkázali našim čitateľom a hlavne študentom?

Aby vždy išli za svojím cieľom a snami, aby sa nenechali od nikoho odradiť, aj keby mali byť označení za „iného či divného“.

A na záver, aké vlastnosti by mal mať podľa Vás ideálny učiteľ?

Mal by byť trpezlivý, otvorený diskusiám, mal by si vedieť určiť hranice, ale aj poznať srandu. Je ťažké to definovať, pretože pre každého ideálny učiteľ spĺňa rôzne požiadavky. Pre študentov by to bol hlavne taký, čo neskúša, nedáva písomky, ale len dobré známky, či? :)

Ďakujeme za rozhovor a prajeme Vám veľa úspechov v pracovnom i súkromnom živote a pevné nervy so študentmi.

☑ Spracoval Jaroslav Hoško 3.E

Aj tak sme stále strojári!

Toto bola naša záverečná pieseň na konci programu našej stužkovej. Ale najprv pekne od začiatku. 23.10.2015, 19:00, Horné Smie, Dom kultúry. Rodičia sa začínajú usádzať, sála sa plní, všetci galantne oblečení. „Prosím prítomných aby si vypli mobilné telefóny, alebo ich prípadne preppli na tichý režim. Začíname.“

Tak zneli moje prvé slová a v sále sa rozoznala známa pieseň „Eye of the Tiger“ a pomaly sa odostierala opona. 4.A bola pripravená prezentovať sa a zabaviť rodičov spolu s učiteľským zborom na svojej stužkovej slávnosti.

Po nástupe som privítal hostí a spolužiačka Timea zarecitovala krátku báseň. Odovzdal som slovo našej triednej pani učiteľke, krstnému otcovi a pánovi zástupcovi, rozdali sa stužky. Všetko prebiehalo hladko, (zatiaľ!) bez problémov. Tanec s matkami a s učiteľmi bol pre väčšinu jednou veľkou komédiou, keďže sme nevedeli poriadne valčík, ale o tom predsa tá stužková je. Treba sa zabaviť! Nasledovala chutná večera, tichá konverzácia, podaktorí sme si už ulievali, ale decentne a mohol sa začať náš program.

Mojou úlohou bolo to celé odmoderovať. Žiaden problém, myslím si, veď improvizácia fungovala výborne. Scénka „U Slováka“ nesmela chýbať ani u nás a Maťo s Petrom ju zahrali na jednotku. Vzhľadom na to, v akom boli strese, sme nečakali, že to tak dobre zvládnú. Ďalej nasledoval country tanec. No čo dodať. Natrápili sme sa pri tom, trénovali sme to aj deň pred stužkovou, aj v deň stužkovej a môžem smelo povedať, že to bolo asi najlepšie rozhodnutie, zakomponovať to do nášho programu. Chalani si zaslúžili standingovation, veď predsa podali skvelý výkon. Scénka z triedy bola tiež kvalitne zahratá. Typický školský deň u nás v triede ukázal rodičom, ako to vyzerá v 4.A. Potom sme použili aktuálnu imigrantskú tému a zapojili ju do programu. Terorista na letiskovej kontrole. To bol náš slabý článok, aspoň podľa mňa. Na to, ako málo sa tam hovorilo, nebola až taká prepracovaná, ale aj také niečo muselo

byť. Program sme zavřšili spoločnou piesňou „Aj tak sme stále frajeri (strojáři“ od Petra Nagya. Boli sme nesmieme šťastní, že sme to dokázali a program bol na konci. Zaspievali sme ešte nejaké tie ľudovky s pánom Baginom v doprovode harmoniky, ktorí si priniesol.

Okolo 00:30 sa náš program skončil a rozdali sa medovničky s našimi menami. Začala voľná zábava a celá sála sa premenila na tanečný parket. Rodičia, učiteľia spolu s nami a partnerkami roztancovali celú miestnosť. Na našu stužkovú budem stále spomínať ako na tú najlepšiu šou v mojom živote. Ako povedal Jožko Ráž vo svojej piesni: „Navždy sa zachová, v pamäti stužková“.

☑ Text: Tomáš Pecko 4.A

📷 Foto: Kristína Eliašová

Ako vidieť školu novými očami

Zo štatistiky sa dá povedať, že až viac ako 70% svetovej populácie neznáša svoju prácu, zamestnanie. Práca, ktorou sa živia, ich psychicky vyčerpáva a ničí, aj napriek tomu ale dobrovoľne deň čo deň vstávajú a chodia zas a zas na to isté miesto, ktoré nemajú radi, často len pre malú sumu peňazí, z ktorej ledva uspokojia svoje základné potreby a kvôli ktorej si len s veľmi malou pravdepodobnosťou dokážu založiť rodinu. Život tejto väčšiny ľudstva je potom plný depresí, stresu, sťažností a množstva negatívnej energie. Sú agresívni a nechovajú sa moc milo, pretože sú so svojim životným stavom nespokojní, nadávajú na to, že k nim život nie je fér a majú pocit, že si zaslúžia viac. Aj by chceli viac, ale nájdu si vždy výhovorky, prečo radšej chcú zostať tam, kde sú, než aby sa pokúsili posunúť niekam ďalej. Často, veľmi často, to býva strach. Je síce pravda, že do takéhoto štádia života sa

dostane obrovské percento ľudí až po tom, ako skončia školu, či už strednú, alebo aj vysokú, nie je to ale pravda úplná. Ešte väčšie percento ľudí sa totiž nachádza v ešte horšom štádiu predtým, ako skončia školu. Mladí ľudia (študenti, žiaci) si akosi sami od seba nevedome už od útleho veku pestujú silný odpor ku škole. Za to nesie určité percento zodpovednosti aj celý školský systém a forma vzdelávania. Ľudia si len veľmi zriedkavo uvedomujú, čo majú, fakt len v minimálnom počte prípadov. Bohužiaľ, je to tak. To sa samozrejme môže zmeniť k lepšiemu, ale o tom neskôr. Vyzerá to teda tak, že takmer všetci žiaci a študenti na školu nadávajú, hnú sa im tam chodiť, nechajú si tým pokaziť náladu, pokaziť dni a dokonca aj celý študentský život. Ale 100% týchto žiakov a študentov sú tí, ktorí ešte nikdy v živote nedali šancu spolupráci,

nikdy v živote neskúsili, aké by to bolo, ako by sa im to páčilo, ako by ich to bavilo, keby sa naozaj naplno zapojili do vzdelávacieho procesu a snažili sa splniť všetko, čo od nich školstvo žiada. Netvrdím, že potom, čo by toto spravili, by bolo všetko dokonalé, nikdy by si na nič nesťažovali a nenašli by v tom žiadnu chybu, ale rozšírili by si svoje nazeranie na celú túto vec spojenú so vzdelávaním a školou. Vďaka tomu by potom ich sťažnosti na nedokonalosti systému a aj návrhy na jeho zmenu a zlepšenie mali nejaký opodstatnený význam a boli by zmysluplné, teda by mali nejaký pozitívny prínos.

Pre tých, čo už zakúsili naplno tento systém a nie sú práve ten typ, ktorý zasväti život tomu, aby bojoval za jeho zmenu, a aj pre tých, ktorí ste ešte nič neskúsili a máte už po krk toho, ako z vás škola doslova vysáva život, toho, ako chodíte domov zo školy, akoby ste boli mŕtvi, máte nechut' ráno čo i len vstávať, nechut' vlastne odštartovať deň, pretože musíte ísť do školy 5 dní v týždni, toho, že celý týždeň akoby pre vás neexistoval a akoby ste ani vy v ňom neexistovali, až kým nepríde piatok

poobede a víkend, tak práve vám chcem venovať celý tento text, ktorého cieľom je vaše uvedomenie si toho, akoby ste mali ku škole pristupovať správne.

Zabudnite na to, ako to je teraz, vykašlite sa na to a začnite sa sústrediť na tento nový prístup, do ktorého aplikácie keď dáte všetko, tak vám zaručene prinesie do vášho študentského života veľa pozitívnej nálady, šťastia, radosti a pokoja. Prvým krokom je potreba uviesť si to, že škola nie je povinná, rovnako ako čokoľvek iné vo vašom živote, všetko to je len na vás, všetko závisí od vás, vy o všetkom rozhodujete, o všetkom, čo sa týka toho, ako bude váš život vyzerat'.

Je to len vaša voľba! Prestaňte to teda brať tak, že do školy chodiť musíte! Ako som predtým spomínal, snažte sa uvedomiť si to, čo máte, zamyslite sa nad tým, vedzte, že škola je dobrovoľná, teda tam chodíte zo svojej vlastnej vôle a sústreďte sa len na všetko to dobré, na to pozitívne, na tie výhody, ktoré vám škola ponúka, na všetky tie fantastické veci, ktoré vďaka škole môžu vo vašom živote byť! Zamerajte sa len na to, čo zo školy môžete pre seba získať. Jasne sa rozhodnite a určite si, čo chcete, stanovte si svoje ciele a podľa toho

potom využívajte školu s radosťou a chuťou najviac, ako sa to len dá, aby vás k týmto cieľom priblížila! Objavujte nové veci, buďte im otvorení a buďte si istí, že nájdete na svojej škole možnosti, o ktorých by ste si nikdy predtým nemysleli, že ich má! Prijmite to, že do školy chodíte 5 dní v týždni, 10 mesiacov v roku a užívajte si aj tento čas, každú hodinu z každého dňa, užívajte si ju naplno a spravte všetko, aby ste vyťažili pre seba maximum z toho, čo vám do života ponúka!

☑ Autor: Sairus

19

ZAUJÍMAVOSTI

Do sveta za zábavou a poznáním

V prvom rade by som tento článok chcela venovať tým, ktorí vidia fotky kamarátov alebo cudzích ľudí na facebooku. Vidia, ako precestovali zopár krajín, zatiaľ čo oni sedeli doma na zadku a lajkovali im tie fotky a tíško závideli. Zaujímali ste sa niekedy o to, ako sa precestovať svet za najmenej peňazí? Ak nie, tak ja sa vám pokúsim trochu priblížiť ten ľahší spôsob, ako vyhrať športku.

Európska únia vkladá nemalé peniaze do istého programu s názvom ERASMUS +. Isto všetci poznáte program Erasmus, ktorí je ale k dispozícii iba pre vysokoškolákov, zatiaľ čo Erasmus + je k dispozícii pre širšiu verejnosť od programov pre študentov, učiteľov, podnikateľov alebo obvyčajných dobrovoľníkov. Ja by som sa rada zamerala na dva typy Erasmusu + a to na Youth Exchange a Training Course.

Youth Exchange

- Je mládežnícka výmena, ktorá je vždy zameraná na nejakú tému (napríklad: kultúra, utečenci, enviro, rovnosť, nediskriminácia, participácia, umenie...).
- Veková kategória 13-30 rokov.
- Dĺžka v priemere 1 týždeň.
- Účastníci z rôznych krajín EÚ.
- Jediné, za čo zaplatíte, je účastnícky poplatok (okolo 30€), ktorý zahŕňa ubytovanie, stravu, program, výlety a niekedy 10% cestovných nákladov. A niekedy ani to, (čiže týždeň v zahraničí s ubytkom, stravou a cestou vás môže vyjsť na cca 60€).
- I keď je zameraná vždy na nejakú tému, sľubujem, že nikdy to nebude tak, že budete sedieť v konferenčnej miestnosti a pozeráť sa na prezentácie a písať si poznámky. Celé je to na princípe Non-formal education, čiže neformálneho vzdelávania. Všetko sa naučíte pomocou reálnych situácií, rôznych hier a hlavne energizerov. Energizer je niečo, čo Vám pomôže rozprúdiť krv a zabavíte sa pri tom.
- Na to, aby ste sa mohli prihlásiť, si musíte nájsť projekt a slovenskú organizáciu, ktorá Vás tam vyšle. Ak chcete, pozrite si na FB

20

tránku ADEL a Mladiinfo.

- Čo si z toho odnesiete? YOUTHPASS- je to oficiálny certifikát o neformálnom vzdelávaní, v ktorom sú vypísané Vaše kompetencie, ktoré ste počas tých pár dní získali, alebo ste si ich vylepšili. Sú dosť nápomocné na vysokých školách, aj pri žiadaní o Erasmus.

A hlavne veľa nových zážitkov, priateľov a videnie ďalšieho kúska sveta.

Training Course

- Training course je vhodnejší pre tých, ktorí sa chcú zlepšiť v tzv. soft skills, ako je napríklad organizovanie, plánovanie, prezentovanie vhodne a zábavne, dobrovoľníctvo, práca so znevýhodnenými ľuďmi, tréning ľudí a podobne.

- Vekový limit nie je, no je určený najmä ľuďom, ktorí sa aktívne venujú týmto veciam a vedia ich posunúť ďalej vo svojich organizáciách alebo neformálnych skupinách.

- Takisto je výstupom YOUTHPASS a ponúka veľmi veľa nových skúseností, zážitkov a priateľov.

Dúfam, že som vás aspoň trochu donútila sa zamyslieť nad tým, že celé toto je super. Od cestovania, cez nové skúsenosti, nových priateľov, neprespaté noci, spoznanie novej kultúry, vylepšenie komunikačnej angličtiny, k dobrému pocitu zo zážitku. Sama som to absolvovala a každému by som to odporučila prežiť aj desaťkrát. Tak nad tým trocha pouvažujte.

☑ Text: Kristína Jaššová 3.D

📷 Foto: Kristína Jaššová 3.D

Interview

↳ ...
Tomášom Rygerom

V dnešnej modernej dobe, kde vládnu výdobytky techniky, sa viac nemusíme starať o to, ako založíme oheň alebo ako sa presunieme na väčšiu vzdialenosť. Skauting bol a je stále populárnym spôsobom, ako sa priblížiť k prírode a „ujst“ na chvíľu od problémov súčasnej doby. Živým dôkazom toho je aj žiak

2.A – Tomáš Rýger, s ktorým sme pre Vás pripravili zaujímavé interview.

Skús sa nám v krátkosti predstaviť a priblížiť Skauting ako hobby.

Skauting ako hobby? To skauting je totiž viac ako hobby, je to životný štýl založený na disciplíne a hlavne na rozvíjaní seba samého či už po fyzickej, psychickej alebo duchovnej stránke. Skauting je pre všetkých, ktorí hľadajú dobrodružstvo, priateľov, výzvy a majú blízko k prírode. A hlavne pre tých, ktorí chcú na sebe pracovať. Skauting funguje na družinovom živote, to znamená, že sa stretne pár chalanov / báb, ktorí spolu fungujú a učia sa hrou rôzne zručnosti, zbehnú spolu zdolať nejaký kopec alebo si pokojne zájdu do kina.

Čo ťa priviedlo k takejto záľube?

Mňa do skautingu priviedol tzv. nábor. V roku 2009 bolo pár skautov na mojej základnej škole, kde sme si zahrli nejaké hry, ale hlavne nás „požývali“ do skautingu. Hovorím si, prečo nie? Tak som jedného dňa prišiel na svoju prvú

družinovku. Bolo to viac, ako mi mohla ponúknuť škola. Zistil som napríklad, ako zapáliť oheň bez zápaliek, alebo ako sa o seba postarať v rôznych situáciách. Bol som uchvátený, keď som sa mohol doma pochváliť, aké rôzne uzly viem a čo nové som sa naučil. Začal som, ako sa hovorí, v skautingu aj skautingom žiť.

Si zaregistrovaný v družine/oddiele? Ak áno, v akej/akom?

Som zaregistrovaný v 1. oddiele skautov Vlka z Gubia, ktorý patrí 117. zboru sv. Františka z Assisi Horné Sŕnie – Nemšová. Patrí sem aj Dolná Súča (<http://117zbor.skauting.sk>). Je to skautský oddiel zložený z roverov (skauti od 16-21 rokov) a skautov (11-15 rokov) z Nemšovej a Horného Sŕnia.

Zložil si skautský sľub? Ak áno, kedy a kde?

Svoj skautský sľub mám zložený už pár rokov. Bolo to v tábore v roku 2011v Kubrici (Tábor Blatových Stôp). Celkovo som v skautingu sedem rokov, počas ktorých som si našiel mnoho priateľov, spoznal veľa ľudí z celého Slovenska, ale hlavne zažil hrozne veľa zážitkov na celý život.

Ako vyzerá typická „výprava“ či tábor?

V skautingu vyznamenania nemáme. Takou hlavnou výzvou je skautský chodník, ktorý má tri stupne, momentálne náčelníctvo slovenského skautingu pracuje na ich vynovení. Ja mám zatiaľ prvý stupeň. Ďalej v skautingu máme rôzne výzvy, ja mám tri orlie perá (24 hodín ticha bez slov, 24 hodín hladu a 24 hodín mimo táboriska bez spozorovania), bosé nohy -72 hodín, 40 hodín bdenia a 24 hodín na strome (na plošine) a ďalej si chcem spraviť tri vrcholy (zdolať tri vrcholy nad 1600 m.n.m), trident (chalani majú nazbierať 2000 bodov, klik=4, zhyb=20, drep=1, sed-fah=1 a na každý cvik je len pár minút) a mnoho ďalších.

Máš nejaký zážitok / vtipnú historku?

Zážitkov mám mnoho. Je to hlavne o pocitoch, keď som sa v niečom prekonal. Každý skautský rok je jeden veľký zážitok so super ľuďmi na akciách či už zborových alebo národných a vždy je o čom hovoriť.

Stal sa Ti v prírode nejaký vážnejší úraz?

K pobytu v prírode patrí aj nejaké to oškreté koleno či porezanie nožikom, no vážnejším úrazom sa mi darí vyhýbať.

Máš nejaké vyznamenanie?

V skautingu vyznamenania nemáme. Takou hlavnou výzvou je skautský chodník, ktorý má tri stupne, momentálne náčelníctvo slovenského skautingu pracuje na ich vynovení. Ja mám zatiaľ prvý stupeň. Ďalej v skautingu máme rôzne výzvy, ja mám tri orlie perá (24 hodín ticha bez slov, 24 hodín hladu a 24 hodín mimo táboriska bez spozorovania), bosé nohy -72 hodín, 40 hodín bdenia a 24 hodín na strome (na plošine) a ďalej si chcem spraviť tri vrcholy (zdolať tri vrcholy nad 1600 m.n.m), trident (chalani majú nazbierať 2000 bodov, klik=4, zhyb=20, drep=1, sed-fah=1 a na každý cvik je len pár minút) a mnoho ďalších. Tiež pracujem na pár odborkách, kde musím splniť podmienky, aby som si ich mohol našit' na rovnošatu.

V mene celej redakcie by som Ti chcel poďakovať za priblíženie tohto športu čitateľom a popriať Ti veľa úspechov v tomto netradičnom, no o to zaujímavejšom, hobby.

☑ Spracoval: Juraj Baláž, 2.E

📷 Foto: Tomáš Rýger 2.A

Geocaching

Pôvod slova geocaching pozostáva vlastne zo slov geo – zem a cache – skryť. Je to počítačová, respektíve internetová hra. Iní vravia, že ide o istý druh športu.

Pri tejto hre ide v podstate o to, že treba hľadať na určitom mieste, na určitých súradniciach vec zvanú keška. Keška môže byť krabíčka alebo dóza, ktorá môže byť zabalená do tašky, alobalu atď. V keške sa nachádza zápisník (logbook) v podobe zošitu, notesa, kde napíšete dátum a čas, kedy ste kešku našli a zapíšete sa pod menom (napríklad Marina), akým ste sa registrovali na oficiálnej stránke www.geocaching.com. V keške okrem zápisníku môžete nájsť aj nejakú vec, ktorú si za výmenu za čosi iné môžete zobrať. Zväčša sa jedná o hračky z Kinder-vajec, hračky, mince alebo o nejaké „zbytočnosti“. Kešky by sa mali nachádzať na nejakých zaujímavých miestach, ako sú napríklad pamiatky, pamätníky, pomníky, kostoly, mešity atď. alebo niekde v prírode, ako na

pohorí, v lese alebo niekde na odľahlom mieste. Pre kaskadérov sú tu kešky na konštrukciách mostov, na skalách, v opustených budovách a na iných miestach. V takýchto prípadoch sa jedná aj o rizikový šport.

Každá jedna keška na nachádza na oficiálnej stránke a súradnice sú zadané buď priamo v texte článku (listingu) tej kešky alebo ich treba nejakú získať, vyriešiť, odšifrovať, preto sa kešky delia na tri základne typy: traditional cache, mystery cache a multi cache. K typu kašiek patrí aj spôsob získania oficiálnych súradníc. Pri traditional cache sú súradnice napísané priamo v listingu kešky, spôsob pri mystery cache je taký, že v listingu je nejaká šifra, výpočet, vzorec, sudoku, z ktorého nakoniec získame súradnice. Multi cache zas spočívajú v tom, že súradnice získavate v teréne, čiže prídete na určené súradnice miesta (stage) a tam napríklad spočítate počet stĺpikov na budove mestského úradu. Alebo na druhom mieste (stage 2) je na

budove napísané dvojčiferné číslo a vy ho budete musieť nájsť a tie údaje, čo získate v teréne, dosadíte buď do vzorca alebo do podoby finálnych súradníc.

Ako som už spomínal, tak už pri samotnom hľadaní kešky je prítomné riziko úrazu, preto v listingu každej kešky je zadaný terén od 1 do 5. Napríklad kešky na ľahko dostupných miestach budú mať terén 1 až 2, ale kešky, ktoré sú na kopcoch alebo na miestach, kde sa nedá dostať autom, už budú mať terén 3. Podľa toho, v akej nadmorskej výške sa keška nachádza a aký povrch má terén na finálnych súradniciach, sa určuje terén kešky.

Keď už ste sa aj dostali na miesto, kde keška má byť, tak ju treba ešte nájsť a na to slúži v listingu pomôcka (hint) napríklad pod parapetom, strom 1,2 m, proste pomôcka, aby ste kešku našli a nešli preč s dlhým nosom, ďalej sa v listingu určuje obtiažnosť kešky a to takým istým spôsobom ako pri teréne 1 až 5. Tu treba brať ohľad zas na to, či je danú kešku ťažko nájsť, akú má veľkosť a či je pri jej objavení potrebný nejaký batoh! Pri samotnom hľadaní kešky je potrebné GPS, či už v mobile alebo skutočné zariadenie, ale praktickejšie je inštalovať samotnú aplikáciu Geocaching z oficiálneho

webu. Ak ju nájdete, zapíšete sa do notesa menom, pod akým ste registrovaní na oficiálnej stránke Geocaching. Poprípade môžete niečo z kešky vymeniť. Potom na oficiálnej stránke nájdete kešku a zapíšete si ju ako nájdenú alebo môžete zanechať komentár ohľadom danej kešky. Takto sa zistí, či nebola keška zničená, pretože, ako vo všetkom, aj tu sa niekedy vyskytnú vandali.

Geocaching vznikol 1. mája 2000 v USA po tom, čo americký prezident Bill Clinton zrušil umelú odchýlku, pridávanú do signálu. Tak sa mohla zlepšiť presnosť GPS zo sto až desať metrov na pár metrov. Momentálne je na celom svete umiestnených 2 737 329 kešiek a počet registrovaných geokešerov je približne 6,5 miliónov. Chceš sa k nim pridať?

☑ *Autori : Richard Juriček 4.A
Dominik Šumichrast 4.A*

Kuchynské hodiny

V tmavozelenej kuchyni prevládalo hrobové ticho. Hlboké stiesňujúce ticho. Už dávno ho prestalo vyrušovať kvapkanie vody zo zle zatiahnutého vodovodného kohútika. Chladnička polepená desiatkami magnetiek a pohľadnic sa prestala krížiť elektrinou a ochladená na dostačujúcu teplotu sa vyplá. Neprenikal sem ani vtáčí spev z krásne rozkvitnutej záhrady. Plastové okno sa výborne postaralo o zvukovú izoláciu. Jediné, čo bolo počuť, boli len svetlomodré hodiny.

Tik-tak.

Tikali hlasno a pravidelne. Ale namiesto toho, aby rušili mrazivý pokoj, ho len viac zvyrazňovali. Nekompromisne napredovali nenávratnou cestou a menili budúcnosť na prítomnosť. Smútok mal celú izbu pevne v rukách.

Pri dlhšom počúvaní si mohlo ľudské ucho povšimnúť aj nezreteľné zvuky prerývaného dychu. Boli bolestné a pomínuteľné. Zdrojom toho bol asi sedemnášťročný chlapec sediaci za stolom s fialovým obrusom. Mal

oblečenú pestrú košeľu, ktorá pri jeho výraze v tvári celkom bledla. Ako chameleón splynula so všetkým smútkom a tichom v kuchyni.

Chlapec vyzeral nešťastne. Sledoval zelené hodiny a nechal sa unášať spomienkami. Boli určené jeho mame. Tá teraz ležala v nemocnici na operačnej sále a bojovala o holý život.

„Spravíme všetko, čo bude v našich silách, ale bude zázrak, ak ju z toho dostaneme,“ počul ešte v ušiach ustarostené slová doktora. Zdrvil ho to. Veď len pred tromi hodinami s ňou bol v meste a vyzerala zdravo, dokonca až šťastne.

„Tak akú košeľu si vyberieš?“ pýtala sa ho v obchode s odevom. Podľa jej slov potreboval niečo na seba, lenže jemu bola móda úplne ukradnutá. Stačili mu veci, čo mal v šatníku a nerád chodil nakupovať nové. Po tom, ako ho sem dotiahla nasilu, tváril sa znudene a pohľadom plným nezáujmu prezeral si vystavené oblečenie.

„Túto,“ zatváril sa kyslo a prstom

ukázal na ružovú košeľu so srdiečkami. „Spolupracuj!“ oborila sa na neho mama. „A čo táto?“ ukázala na karmínovo červenú.

„To je od mäsiara?“ znova podpíchl.

„A táto?“ začala s nádejou vyťahovať ďalšie a mávať s nimi.

„To je neopréň? To je moc krátke. Tá nemá vačky. Nie je táto rovno kabát? Goliere až po uši. Dúhová?“ rýchlo hodnotil košeľe.

„Dobre. Tá ružová by ti bola akurát,“ vzdala to a vybrala sa pre tú srdiečkovú. V tej chvíli už vedel, že hranie sa skončilo a mal by si už niečo vybrať, lebo mama mu bola schopná kúpiť aj tú gýčovú. Už premýšľal nad tou tesnou čiernou, keď v tom sa jeho mama zatackala a chytila sa regálu na ponožky. Neváhal a rýchlo k nej priskočil. Pomaly ju spustil na zem a spýtal sa, čo sa stalo.

„Srdce,“ s ťažkosťami vyriekla. Hneď vedel, ktorá bije. Jeho mama mala veľké problémy so srdcom a pri záchvate potrebovala byť čo najrýchlejšie hospitalizovaná.

„Zavolajte sanitku!“ vykrikoval a pod hlavu jej dal čudnú koženú kabelku. Sťažka dýchala a bolo vidno, že ju tlačí pri srdci. Malé kvapky potu jej zarosili čelo. Už sa mu to pri nej raz stalo, keď sa zrútila, lenže to bol pri tom aj otec. Teraz padla

zodpovednosť na jeho plecia. „Kde je, do pekla, tá sanitka!“ vykrikoval znova potom, ako sa nič v obchode nedialo. Až vtedy tam dobehla predavačka s mobilom v ruke.

„Kristepane!“ zhĺkla a roztrasene vytočila stodvanástku. Našťastie zdravotná pomoc prišla do desiatich minút. Lekár v červenej reflexnej bunde ho nežne odtiahol od jeho bezvládnej matky a stabilizoval ju. Potom naložili nosidlá s jeho mamou do záchranky. Keby mohol, tak by šiel s ňou, ale nepustili ho kvôli bezpečnostným dôvodom. Mohol sa len stiesnene dívať na zadný nárazník záchranného vozidla.

Srk! Pretrel si oči a vysmrkal sa do vreckovky. Narušil tak pokojnú atmosféru v kuchyni. Ale hodiny to nevyviedlo z miery a stále si išli to svoje.

Tik-tak.

Už nejaký ten čas tu sedel a mlčky hľadel na sekundovú ručičku, neúnavne sa pohybujúcu do kruhu. Bola ako život. Stále smerujúca do neistej budúcnosti. Nevedel, čo by mal robiť, keby už tu nebolo jeho matky. Doteraz naňho dávala pozor, ktorými cestami sa vydá a aké rozhodnutia spraví. Bola ako sprievodca po svete

plnom prekážok. Ako maják pri nekonečne hlbokom mori. Milovala ho viac ako samú seba. Bola preda sa jeho matkou. Znova neudržal slzy a rýchlym pohybom si ich zotrel z líc. Bez nej si nevedel predstaviť zajtrajšok.

„Stalo sa ti niečo?“ prišla raz za ním do izby. Práve vtedy mal zúfale obdobie, takže sedel za stolom a nervózne obhrýzal ceruzku. V ten deň mal rande a vôbec sa mu nepodarilo. Zase... Len ona dokázala vytušiť, že sa niečo deje. Prišla k nemu a položila svoje ruky, voňajúce od saponátu, na jeho plece.

„Dievča?“ spýtala sa jednoducho a on nedokázal nič len prikývnuť. Bol príliš zničený aby to zatĺkal. „Z toho si nič nerob. Príde ešte veľa iných,“ povzbudzovala ho sladkým hlasom. „Predsa ťa jedno rande nerozhodí. Ja kým som stretla otca, tak som to musela skúsiť aj desaťkrát,“ usmiala sa.

„Desať?“ prekvapene zdvihol hlavu.

„No to som asi prehnaná, ale bolo ich mnoho. Vieš, nájsť si niekoho nie je ťažké. Lenže nájsť človeka, ktorý ti prinesie šťastie a lásku je náročné. Pokus, omyl,“ riekla mu a odišla si plniť povinnosti. Len ona mu vedela vrátiť náladu na správnu koľaj. Preto len ťažko znášal myšlienku na osamelosť. Necítil sa byť ešte silný na sebestačnosť.

Tik-tak.

Odpovedali mu hodiny svojim rytmom. Nasucho prehlto a zamrivil sa na stoličke. Neustále mu behalo hlavou, čo sa asi deje teraz pri operácii a ako sa jej darí. Zvláda to? Netrpí? Dýcha ešte? Pri poslednej otázke sa zachvel. Zastrčil to radšej hlboko do šuplíku v hlave a nechal sa unášať minulosťou. Našli sa pravda aj trpké spomienky.

„Už si sa učil?“ z jej ostrého tónu vyčítal hnev za tú štvorku z angličtiny, preto zostal radšej ticho. Tá známka ho celkom mrzela, lenže cudzie jazyky mu proste nikdy nešli.

„Bež sa ihneď niečo naučiť!“ znova dobiedzala.

„Už som sa učil,“ odvrkol chladne. Nenávidel, keď ho niekto nútil do učenia. Celkovo neznášal, ak ho rodičia nasilu kímili radami. Najhoršie to bolo pri správach. Popri reportážach ho zaplavovali studené sprchy slov ako: „Vidíš tých ľudí? Toto sa ti stane, keď budeš fetovať. Počul si ich? Veľa počítačových hier ti škodí! Do žiadneho klubu nechodievaj! Sú tam len vrahovia a prostitútky...“

Vždy to končilo tak, že odišiel rozčúlene do izby a buchol za sebou dverami. Strašne mu liezli na nervy takéto poučenia. Predsa už nie je malý,

aby nechápal závažnosť určitých vecí a nerobil ich. Cítil sa byť už zrelý na život. Lenže až teraz začal chápať svoju nevyvinutú dospelosť. Ved' nevedel čo navariť, ako sa operú veci, ani kedy sa vysáva... Zist'oval, že skôr dokáže plniť príkazy, ako ich vymýšľať. A taktiež ho mrzelo, ako sa častokrát správval.

Svojimi radami ho chcela držať na správnej ceste. S jej pomocou to bolo ľahké. Ale čo bez nej? Človek si často začne všimáť vzácnych vecí až vtedy, keď ich začne strácať.

Tiché vzlyky sa niesli pochmúrnou kuchyňou. Chlapec neudržal city za hradbami a nechal plaču voľnú cestu. Ale aj tento nový zvuk, najprv neprijateľný, po chvíli zapadol medzi ostatné, ako napríklad hodinové tik-tak.

Slnko sa zrazu predralo cez závoj mračien a víťazne zasvietilo do okna kuchyne. Razom sa smutná nálada začala vytrácať a nahradila ju húževnatá nádej. Lúče vytrvalo vysušali slzy.

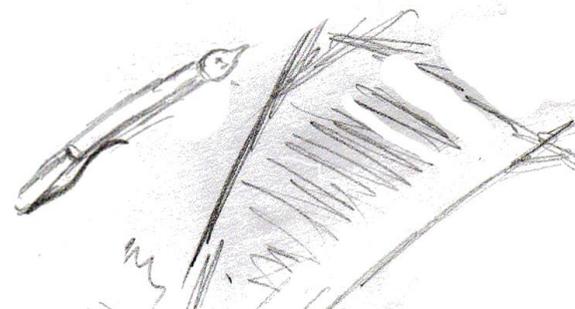
Ona sa z toho určite dostane, povedal si v duchu. Je silná, preda sa len tak nevzdá. A... a ak to aj nezvládne.. prehlto nasucho, tak aspoň tu nechala odkaz a smer, akým sa má uberať.

„Niečo z teba určite vyrastie, len si musíš za tým ísť,“ riekla mu raz. Pôjde si za tým a spraví všetko pre to, aby mohla byť na druhom svete na neho hrdá. Pri každom slove sa vyrovnával a dokonca aj úsmev sa mu vytvoril na tvári. Bol to deň nového začiatku.

Tik-tak, pritakali hodiny.

Zrazu ale svetlo pohaslo a s ním aj nálada. Kuchyňa znova nasadila smútočnú masku. Slzy vycítili príležitosť a znova sa spustili. Rozhliadol sa po dôverne známom mieste, hľadajúc určitú vec, ktorej by sa mohol zachytiť. S nádejou pozrel na modré hodiny. Tik-tak, spravili poslednýkrát a navždy sa odmlčali.

☒ Autor: Peter Javor

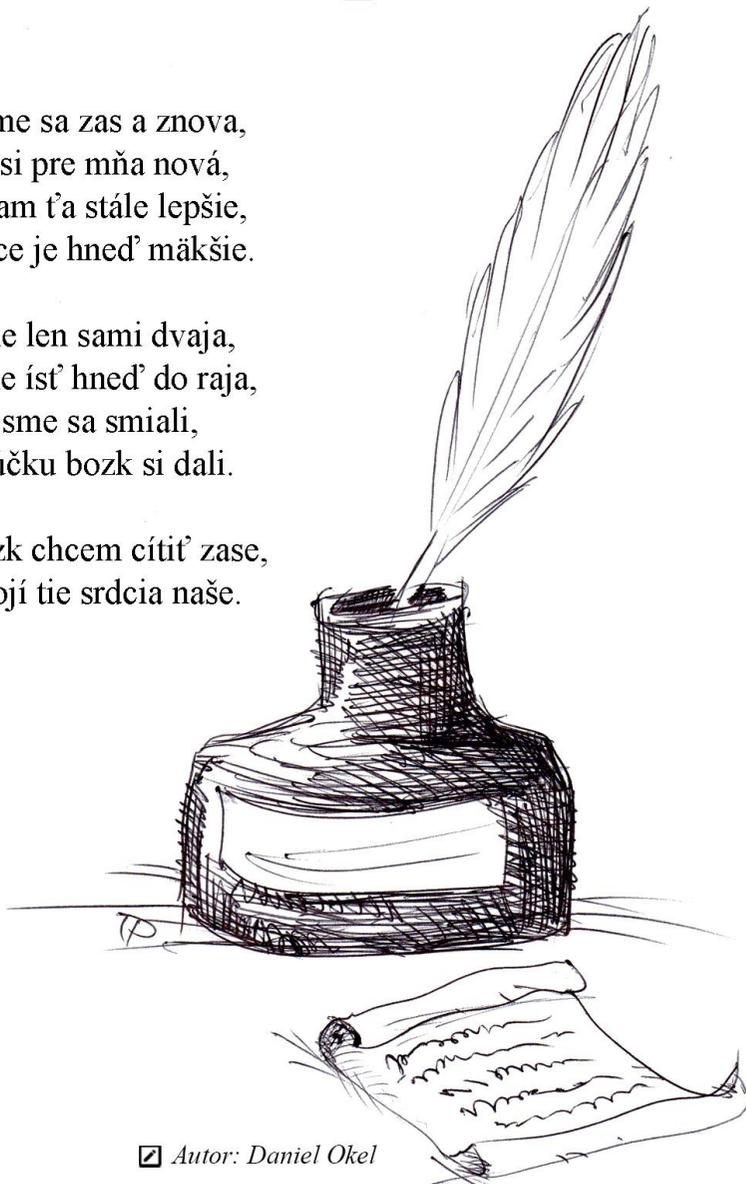

Umeleckým perom

Stretli sme sa zas a znova,
 nebola si pre mňa nová,
 spoznávam ťa stále lepšie,
 moje srdce je hneď mäkšie.

Boli sme len sami dvaja,
 mohli sme ísť hneď do raja,
 stále sme sa smiali,
 na rozlúčku bozk si dali.

Ja ten bozk chcem cítiť zase,
 nech spojí tie srdcia naše.

☑ Autor: Daniel Okel

2				3				6
			1	5	4			
9	5	4				8	1	3
	1		9		3		7	
	2		7		1		8	
1	9	7				6	5	8
			5	1	8			
3				9				4

						7	3	1
1	4		5		6			
					1			
		8				1	7	
2				9				5
	1	9				3		
			4					
			9		5		1	6
5	2	4						

Gynekológ sa po dvadsiatich rokoch rozhodne, že toho už má dosť a rozhodne sa zmeniť povolanie. Náhodou nájde v novinách inzerát, že sa hľadá automechanik, tak že to skúsi. Na konkurze hovorí hlavný automechanik všetkým uchádzačom, že musia rozobrať a zložiť motor auta, za čo môžu dostať max 100 bodov. Gynekológ je za 5 minút hotový a hlavný mu hovorí.

„Pána, chlape, tak to bude hádam 150 bodov.“

Gynekológ nechápe a pýta sa prečo. Hlavný mu na to:

„Tak nie len, že si všetko spravil za 5 minút, ale ešte k tomu si to spravil cez výfuk.“

Farár spovedá kostolníka. Počas spovede mu pripomenie:

„A kto mi chodí na omšové víno?“

Kostolník hovorí:

„Tu nič nepočuť.“

Tak si vymenia miesta a farára spovedá kostolník:

„A kto mi chodí za ženou?“

A farár hovorí:

„Tu naozaj nič nepočuť.“

„Čo vidí optimista keď sa pozerá na cintorín?“

„Samé plusy.“

					7	3	1
1	4		5	6			
				1			
		8			1	7	
2				9			5
	1	9			3		
			4				
			9	5		1	6
5	2	4					

Zavolá si riaditeľ zamestnanca a pýta sa ho:

- Máte rád teplé pivo?
- Nie.
- Máte rád spotené ženy?
- Nie.
- Tak pôjdete na dovolenku až v zime!

„Čo vidí optimista keď sa pozerá na cintorín?“

„Samé plusy.“

Zemrel boháč. Notár čte poslednú vôľu. „A Karlovi, ktorému jsem slídil, že si na něho vzpomenu v závěti, posílám srdečný pozdrav.“

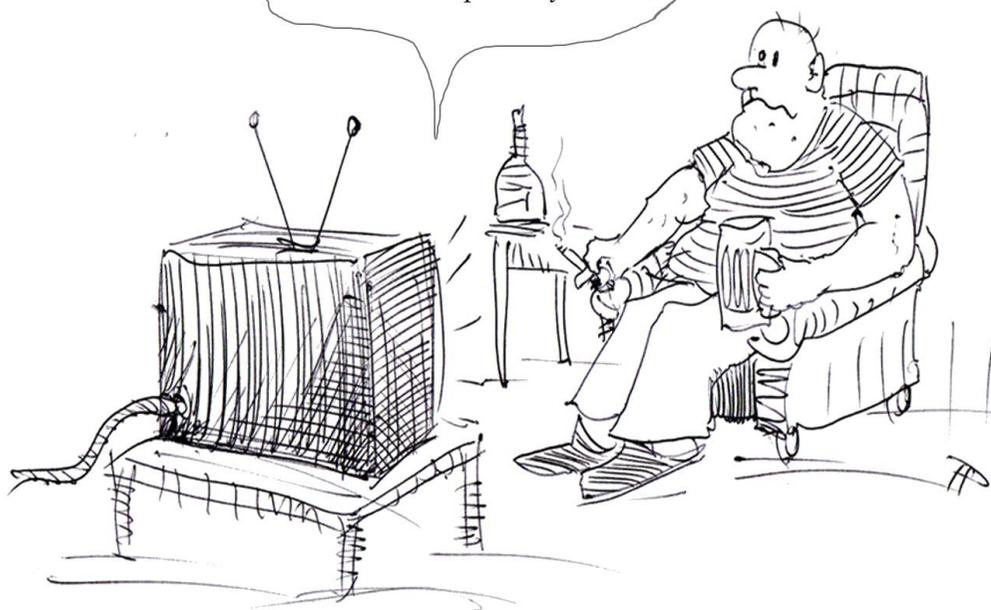
Žijeme v elektrifikovanej dobe. Do práce chodíme s odporom, v práci sedíme v napätí a ak sa dotkneme vedenia, tak nás kopne do zadku!

Prečo si blondínky pchajú pod prsia fixky?

Aby ich mali fixované.

		5			2	6	4	
								3
1				8				
	4		1		3	9	2	
	2	9	7		4		6	
				3				7
7								
	6	2	4			1		

Na Slovensko smeruje nová vlna migrantov z východu. Rýchlo sa blížia k dubnickej Priemyslovke a chcú si zakúpiť nový STEM!

Ide robotník okolo Manhattanu a vidí ako dvaja muži skáču z najvyššieho poschodia, ako letia pri zemi spravia kotrmelec a prežijú. Takto sa to opakuje 10-krát.

To nedá robotníkovi výde na najvyššie poschodie a spýta sa dvoch mužov že, ako to že skočia z takej výšky a zakaždým prežijú.

Muži povedia že to je úplé normálne a jednoduché taký skok prežiť. Stačí ak 5 metrov pred zemou spravi kotrmelec a pekne pristane na zem.

Robotník sa tomu čuduje a chcel by to vyskúšať.

Muži mu hovoria nech to teda skúsi, ale robotník povie nech mu to teda ešte raz ukážu, ako má skočiť. Vyskočí prvý muž 5 metrov pred zemou spravi kotrmelec a ľahko pristane, skočí druhý muž a takisto spravi to isté čo prvý muž.

A tak ide skočiť robotník. Robotník skočí a 5 metrov pred zemou spravi kotrmelec, ale na zemi sa rozľpeskne a napokon neprežije.

Prídu k nemu dvaja muži zbadajú, že je mŕtvy a povedia si: Na to že sme anjeli sme dobré svine!